

Oha mı Dedin

– Abdullah GÜNDEM · 19 Ekim 2011

OHA MI DEDİN ?

Bir gün köyde yaşayan çok sevdiğim bir ağabeyin evinde misafir olmuştuk. Sütçülük ile geçimini sağlayan ev sahibi bizlere birer bardak süt ikram etti. Kendisi de, uygun bir bardak bulamamış olacak ki, epey büyük bir bardakta sütünü yudumluyordu. O sırada ağabeyimizin beş yaşındaki torunu "Oha!" dedi. Ben dondum kaldım. Çocuk "O, ne kadar büyük bir bardak!" diye hayretini ifade edince meseleyi anladım. Bu tepki o yavrucuk için çok sıradan bir şey; ama bana çok acı verdi. Günlük konuşmalarımızın seviyesi ne kadar da düşmüştü.

"Oha!" ünlemini kullanan kişi için "O sadece bir çocuk, onu ciddiye almaya değmez." deyip geçemeyiz. Evet, o bir çocuk ona kıyamayız, o yalnız duyduğunu taklit ediyor. Söylediği sözün uygun olup olmadığını düşünemez. İşin kötü tarafı onun bu sözleri kimden öğrendiği. Çevresindekiler öyle konuşmasaydı o çocuk bu kelimeyi nereden duyacaktı. Çocuklar bizim aynamızdır. Onlarda gördüğümüz her davranışı kendimizde de bulabiliriz.

Çok değil bundan on yıl öncesine kadar birisine "Oha!" deseniz. Bu söz bir kavga sebebi olurdu. Çünkü o zamanlar bu ünlem, çobanlar tarafından sadece hayvanlara söyleniyordu, özellikle de öküzlere... Bunu diyen kişi o hayvana "Dur, daha fazla ileri gitme!" demek istiyordu. Böyle bir kelimeyi karşınızdakine söylediğinizde ne anlama gelir, artık ona siz karar verin. Farklı olmanın cazibesine kapılan insanımız şaka yollu kullandığı bu kelimeyi hemen içselleştiriverdi ve toplum içinde yaygınlaştırdı. Şimdi ise yolda yürürken ansızın yüksek perdeden bir "Oha!" sözüyle sık sık irkilir olduk. Oysa ortada ne öküz var ne çoban. "Lan" sözünü garipserken bu da nerden çıktı diyemeden giriverdi hayatımıza "oha" ünlemesi. Ecdadımız "Üslubu beyan aynıyla insan." demiş. Başkasına gösterdiğimiz saygı aslında bizim kalitemizi ortaya koyar. Herkes kendine yakışanı yapar. Kaba sözlerle konuşmayı adet haline getirmiş bir kişi "İşte ben buyum, benden nezaket bekleme." demiş olmuyor mu? Herkes ağzından çıkana dikkat etmeli. "Benim niyetim başkaydı." diyerek sorumluluktan kurtulmayız.

Eskiden karşımızdakini kıracağız diye ödümüz kopardı. Şimdi ise özür dilemeyi bile külfet sayıyoruz. Peki bu duruma nasıl geldik. Herkes bilir ki testinin içinde ne varsa dışına o sızar. Sağlıklı kalmak, hastalıktan korunmak için yiyeceğimizi ve içeceğimizi titizlikle seçerken. Ruhumuzu besleyen kaynaklar konusunda ise hiç hassas değiliz. Beş duyu organımız aslında kalp havuzuna akan beş çeşmedir. Gördüklerimiz, duyduklarımız, tattıklarımız, kokladıklarımız ve dokunduklarımız bizi şekillendiriyor. Her gün sürekli kalbimize bu duyu organlarımız güzel veya çirkin bilgiler ve tecrübeler gönderiyor. Bu çeşmelerden temiz su aktığı sürece davranışlarımız da ahlak kurallarına uygun olacaktır; ancak kirli su aktığı zaman ise davranışlarımız her geçen gün kötüleşecektir. Günümüzde olan hadise de budur. Sabahtan akşama kadar televizyonda, radyoda, mahallede, çarşıda pazarda çirkin sözler duyan; gazetede, dergide, internette çirkin sözler okuyan kişilerin nazik ve kibar olmasını bekleyemeyiz.

Her gördüğümüzü, her duyduğumuzu hatta her okuduğumuzu sağlam bir şekilde süzgeçten geçirmek zorundayız. Çocuklarımızın yakışsız sözcükleri kullanmalarına engel olmalı, özellikle gençleri

uyarmalıyız. Ancak böyle yaparsak gönül havuzumuz berrak ve temiz kalabilir. Temiz gönüllü fertlerin çok olduğu topluluklardan daima güzel sözler işitirsiniz.